

INTERJÚ BÓKA TIBOR PLÉBÁNOSSEL

A büntetés-végrehajtási szervezet a Szent Adorján Millenniumi Emlékév (1019-2019) eseményei során Zalaapátiban, a Szent Adorján és Szent Örangyalok-templomának plébánosával és a hívekkel közösen ünnepelte Szent Adorján napját. Az esemény előkészítésében kiemelkedő szerepet vállalt Bóka Tibor plébános úr, aki az idei év augusztusától már más plébániában tölt be szolgálatot. Ezzel az interjúval szeretnénk bemutatni és megköszönni a plébános úr tevékenységét, rámutatva a Zalaapátiban található Szent Adorján templom jelentőségére, valamint arra, hogy a Szent Adorján Millenniumi Emlékév programjai az idén is folytatódnak Zalaapátiban és Zalaváron.

Várkonyi Zsolt Kristóf: *Kérem, mutakozzon be röviden, és mutassa be a Zalaapáti Szent Adorján és Szent Örangyalok-templomot.*

Bóka Tibor: Bóka Tibor plébános vagyok. 2004. július 2-án, Pápán szentelt pappá Dr. Márfi Gyula érsek atya. 2 év keszthelyi káplánság után 2006 augusztusától vagyok Sármellék plébánosa, 2007 novemberétől pedig a Zalaapáti Plébánia vezetését is megkaptam. Az idei évben változás állt be az életemben, 2020. augusztus 1-jétől

alsópáhoki plébános lettem, és Zalaapáti lelkipásztori ellátását Cséry Gergő atyára bízta Dr. Udvardy György érsek atya. Nem egész 13 évig végeztem lelkipásztori szolgálatot Zalaapátiban. Zalavár bencés apátsága a középkorban a török hódoltságig Zalaváron, az egykori vármegyekezőpont falai között volt található. A háborúskodások miatt a bencés konvent élete 1575 táján szűnt meg. 1715-ben az ausztriai Göttweig apátsága kezelésébe került, amely – a pannonthalmi főapát kérésére – kifizette a bécsi Neoacquistica Commissionnak a fegyverválságot és átvette az apátság ingatlanjait. Tekintettel arra, hogy ebben az időben Zalavár-Vársziget mocsaras területen volt, az év nagy részében víz alatt, a Zalavári Bencés Apátság közeli birtokán, az attól hét km-re fekvő Zalaapátiban épült fel a monostor, amely egészen 1950-ig megtartotta a Zalavári Bencés Apátság nevet. Füssy Tamás Zalaapátiban élt, mint a többi bencés szerzetes, amikor az apátság perjeleként megírta a Zalavári Apátság történetét.

Zalaapáti csakúgy, mint a környék, elnéptelenedett. Először telepéseket kellett hozni, főleg Ausztriából, akik megművelték a földeket és gondozták az erdőket. Az építkezés 1753-ban kezdődött meg és 1757-re fejeződött be. 1758-ban a vasvári káptalan visszaszármaztatta a kapornaki és zalavári levéltárat, amely a konvent és a levéltár számára 1753 és 1756 között épült új épületben került elhelyezésre. 1774. május 8-án azonban a tűz mindent elpusztított: a templomot, a monostort és a gazdasági épületeket, a hiteleshelyi levéltár azonban szerencsésen megmenekült. Az újjáépítést Göttweig kölcsönéből kellett megindítani.

A templom 1777 és 1781 között készült el, négy oltárképet a kremsi Martin Johann Schmidt (Kremserschmidt, 1718-1801) festett 1778-ban, régi orgonája Jatter János Jakab, kőszegi orgonakészítő műhelyében készült. A szentély mennyezetképe Mölck József, bécsi művész (1714-1794), a padok és a szószék pedig Pöck Aladár munkája. A Zalavári Bencés Apátságot 1872-ben leválasztották a göttweigi apátságtól, a konvent megválasztotta apátját Modrovics Gergely személyében. Az apátság egy évtizedig önálló volt.

A Zalavári Bencés Apátságot 1885-től a Pannonthalmi Főapátságához, a Magyar Bencés Kongregációhoz csatolták, mint annak ötödik apátságát. A Magyar Bencés Kongregáció élén a pannonthalmi főapát áll, a kongregációhoz tartoznak Tihany, Bakonybél, Zalavár és Dömölk (Celldömölk) apátságai.

A templom helyreállítása 1906-ban történt meg. A hajó boltozatának freskói Szirmai Antal (1860-1927) munkái. A mai orgona 1934-ben került a helyére, Szakolczay-Riegler Ernő (1890-1968) tervezése, a pécsi Angster Gyár kivitelezésében.

A templom patrocíniuma: Szent Adorján (Hadrianus) és a Szent Őrzőangyalok. Szent Adorján egyben a büntetés-végrehajtás védőszentje is.

Várkonyi Zsolt Kristóf: Mint említette, a büntetés-végrehajtás védőszentje Szent Adorján. Hogyan kapcsolódik a büntetés-végrehajtási szervezet Zalaapátihoz? Hogyan van jelen Szent Adorján a falu életében és közösségi programjaiban?

Bóka Tibor: 2018 őszén érkezett megkeresés a Pannonhalmi Bencés Apátsághoz a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága részéről, hogy készül-e a bencés közösség ünnepi konferenciával, vagy valamilyen ünnepi eseménnyel a Szent Adorján Millenniumi Emlékévre. Az Apátság a megkeresést továbbította az egyházközség felé, hiszen 2017 májusában – készülve a Zalavári Bencés Apátság millenniumára – szerveztünk egy konferenciát. Ezen megkeresés után jött létre kapcsolat az egyházközség és a BvOP között. Megállapodtunk egy közös ünneplésben, melynek vonatkozásában Szent Adorján az összekötő kapocs, aki templomunk és községünk védőszentje. Tiszteletét a göttweigi bencések hozták át Zalavárról. Többszöri találkozók és megbeszélések után született meg egy hosszú távra tervezett együttműködési stratégia.

Várkonyi Zsolt Kristóf: Kérem, idézze fel az olvasók számára, hogy miért volt a Szent Adorján Millenniumi Emlékév kapcsán kiemelkedő esemény az ünnepi mise nemcsak a templom, hanem a bencés közösség életében is.

Bóka Tibor: A Zalavári Bencés Apátság az egykori bencés címerben lévő szívek közül az ötödik. A történelem úgy hozta, hogy a szerzetesrendek erőszakos feloszlása után a kolostor állami kézbe került és pszichiátriai otthon lett belőle. A rendszerváltás után már nem tértek vissza a bencések, hiszen igyekeznek a megmaradt rendházakat fenntartani, működtetni. A millenniumi ünneplés, a múlt őrzése fontos feladat, és cél mind az egyházközségnek, mind a Bencés Kongregációnak. Adott volt, hogy közösen szervezzük meg a megemlékezést, meghívva a magyarországi és a környező országok rendjeinek képviselőit. A közös ünnepre 2019. szeptember 7-én került sor két helyszínen: Zalaapáti Templomban és Zalavár-Várszigeten.

Várkonyi Zsolt Kristóf: Van esetleg személyes üzenete a büntetés-végrehajtás személyi állománya részére?

Bóka Tibor: Üzenem a büntetés-végrehajtás személyi állományának, hogy jövő és ország csak a múlt ismerésével, a hagyományok őrzésével és továbbadásával létezhet. Legyenek büszkék, hogy olyan védőszentjük van, aki keményen kiállt a hite mellett, még az életét is feláldozta. Az önök hivatása is önfeláldozást kíván, melyhez a Jóisten adjon erőt Szent Adorján közbenjárása által.

Várkonyi Zsolt Kristóf: Köszönöm az interjút, további munkájához sok sikert és jó egészséget kívánok a büntetés-végrehajtási szervezet nevében.

